

FIȘA DISCIPLINEI

1. Date despre program

2. Date despre disciplină

1.1.	Instituția de învățământ	Universitatea din București						
1.2.	Facultatea	Facultatea de Istorie						
1.3.	Departamentul	Relații internaționale și studii europene						
1.4.	Domeniul de studii	Relații internaționale și studii europene						
1.5.	Ciclul de studii	Licență						
1.6.	Programul de studii/Calificarea	Relații internaționale și studii europene						
2.1.	Denumirea disciplinei	URSS și Rusia în secolul XX-XXI						
2.2.	Titularul activităților de curs							
2.3.	Titularul activităților de seminar							
2.4.	Anul de studiu	III	2.5. Semestrul	I	2.6. Tipul de evaluare	E	2.7. Regimul disciplinei	DS-DA

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice).

3.1.	Număr ore pe săptămână	2	3.2. Din care: curs	2	3.3. seminar/laborator	-
3.4.	Total ore din planul de învățământ	28	3.5. Din care: curs	28	3.6. seminar/ laborator	-
Distribuția fondului de timp:						ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe:						25
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate:						15
Pregătire seminarii, teme, referate, prezentări, portofolii:						
Tutoriat:						5
Examinări:						2
Alte activități:						
3.7.	Total ore studiu individual	47				
3.8.	Total ore pe semestru	75				
3.9.	Numărul de credite	3				

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1.	De curriculum	▪
4.2.	De competențe	▪

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1.	De desfășurare a cursului	Realizarea cursului - vizualizarea unor documente, statistici, modele, hărți digitalizate - necesită folosirea unui calculator și videoproiector.
5.2.	De desfășurare a seminarului/laboratorului	Nu este cazul

6. Competențele specifice acumulate

Competențe profesionale	<p>Regăsirea informației despre trecutul istoric.</p> <p>Stabilirea faptelor istorice pe baza informațiilor din izvoare și din afara izvoarelor. Prezentarea orală și scrisă, în limba programului de studii și într-o limbă de circulație internațională, a cunoștințelor de specialitate.</p> <p>Utilizare la un nivel de bază a metodelor specifice unei științe auxiliare a istoriei (paleografie chirilică/slavă/latină etc., epigrafie).</p> <p>Utilizarea conceptelor și a metodelor de bază ale cel puțin unei alte științe sociale sau umaniste, sau ale unei discipline de graniță între istorie și alte științe (sociologia, antropologia, istoria artei, economia, psihologie, filozofia etc.). Producerea punctuală a unor noi cunoștințe istorice pe baza cunoașterii aprofundate a unei epoci și/sau probleme istorice de complexitate medie.</p>
Competențe transversale	<p>Îndeplinirea la termen, riguroasă și responsabilă, în condiții de eficiență și eficacitate, a sarcinilor profesionale, cu respectarea principiilor eticii activității științifice, aplicarea riguroasă a regulilor de citare și respingerea plagiatului.</p> <p>Aplicarea tehnicilor de relaționare în grup și de muncă eficientă în echipă, cu asumarea de roluri diverse.</p> <p>Căutarea, identificarea și utilizarea unor metode și tehnici eficiente de învățare; conștientizarea motivațiilor extrinseci și intrinseci ale învățării continue.</p>

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor acumulate)

7.1.	Obiectivul general	<p>Cursul își propune investigarea principalelor fenomene politice și sociale ruse/sovietice și exprimarea lor în contextul societal respectiv.</p> <p>Cursul urmărește introducerea studenților în universul politic, social și economic rus/sovietic, precum și identificarea principalelor coordonate ale civilizației ruse/sovietice în secolele XX-XXI</p> <p>De asemenea, cursul își propune familiarizarea studenților cu bagajul conceptual specific domeniului, cu principalele surse ale istoriei culturii și civilizației ruse/sovietice, cu dezbaterile academice privind evoluția și tendințele fenomenului rus contemporan.</p> <p>Dobândirea unei viziuni de ansamblu asupra istoriei Rusiei și Uniunii Sovietice în secolele XX-XXI, cu accent pus pe evoluția politicii externe a acestui stat.</p>
7.2.	Obiectivele specifice	<p>Explicarea și interpretarea proceselor politice;</p> <p>Explicarea și interpretarea proceselor economice;</p> <p>Explicarea și interpretarea proceselor culturale și științifice;</p> <p>Explicarea și interpretarea ideii de revoluție;</p> <p>Explicarea și interpretarea ideii de totalitarism.</p>

8. Conținuturi

8.1.	Curs	Metode de predare	Observații
1	Istoriografia problemei. Sursele privind istoria Rusiei/Uniunii Sovietice.	Prelegerea participativă, expunerea, exemplificarea	
2	Teoria permanențelor istorice a lui Nicolae Iorga. Permanențele istoriei ruse și sovietice. 2.1. Pământul (factorii geo-climatici) - influența sa asupra istoriei	Prelegerea participativă, expunerea, exemplificarea	

	<p>ruse/sovietice; însemnătatea spațiului în istoria Rusiei/Uniunii Sovietice.</p> <p>2.2. Rasa – triburile slave; factorul mongol și impactul asupra civilizației ruse; elemente de culturologie rusă;</p> <p>2.3. Ideea – mesianismul și istoria Rusiei/Uniunii Sovietice (mesianismul religios; mesianismul etnic; mesianismul revoluționar).</p>		
3	<p>Constante ale istoriei ruse/sovietice:</p> <p>3.1. Constanța religioasă;</p> <p>3.2. Constanța etnică;</p> <p>3.3. Constanța ideologică.</p> <p>Doctrina „Naționalității Oficiale” și evoluția acesteia de la sfârșitul secolului al XIX-lea și pe parcursul secolului XX.</p>	Prelegerea participativă, expunerea, exemplificarea	
4	<p>Structuri sociale în Rusia (1900-1917), în Uniunea Sovietică (1917-1991) și în Federația Rusă (1991-prezent).</p> <p>4.1. Aristocrația vs. țărani;</p> <p>4.2. Muncitorii, țăranii, intelighenția (experimentul social sovietic);</p> <p>4.3. Oligarhia rusă.</p>	Prelegerea participativă, expunerea, exemplificarea	
5	Sistemul politic rus: instituții și raporturile dintre ele.	Prelegerea participativă, expunerea, exemplificarea	
6	<p>Sistemul politic sovietic:</p> <p>6.1. Instaurarea regimului;</p> <p>6.2. Perioada stalinistă;</p> <p>6.3. Stalinismul postbelic;</p> <p>6.4. Evoluția sistemului politic postalinist;</p> <p>6.5. Degenerarea birocratică a socialismului: nomeclatura (studiu de caz).</p>	Prelegerea participativă, expunerea, exemplificarea	
7	Principalele caracteristici ale politicii externe ruse și sovietice. Insecuritatea sovietică și politica externă (palierele insecurității).	Prelegerea participativă, expunerea, exemplificarea	
8	Ciclurile modernizării ruse/sovietice.	Prelegerea participativă, expunerea, exemplificarea	
9.	Prăbușirea comunismului și noul statut internațional al Rusiei.	Prelegerea participativă, expunerea, exemplificarea	
10.	Caracteristicile sistemului politic al Federației Ruse: tranziția de la comunism la democrație la autoritarism	Prelegerea participativă, expunerea, exemplificarea	
11.	Politica externă a Federației Ruse la începutul secolului XXI (2 prelegeri)	Prelegerea participativă,	

expunerea,
exemplificarea

Bibliografie:

- Nicolas Werth, *Istoria Uniunii Sovietice de la Lenin la Stalin*, București, Ed. Corint, 2000.
Idem, *Istoria Uniunii Sovietice de la Stalin la Hrușciiov*, București, Ed. Corint, 2001.
Idem, *Istoria Uniunii Sovietice de la Brejnev la Gorbaciov*, București, Ed. Corint, 2002.
Moshe Lewin, *La formation du système soviétique*, Paris, Gallimard, 1985.
Sheila Fitzpatrick, *Everyday Stalinism*, New York, Oxford University Press, 1999.
Francois Furet, *Trecutul unei iluzii*, București, Ed. Humanitas, 1996.
Ernst Nolte, *Războiul civil european, 1917-1945*, București, Ed. Corint, 2005.
Jaques Bainville, *Les conséquences politique de la paix*, Paris, 1920.
Nicholas V. Riasanovsky, *O istorie a Rusiei*, Iași, Institutul European, 2001.
John Lewis Gaddis, *We Know Now. Rethinking the Cold War History*, Oxford Clarendon Press, 1997.
Iorga, N., *Permanențele istoriei*, în vol. *Generalități cu privire la studiile istorice*, ed. a III-a, București, 1944.
Bassin, Mark, *Geographical Determinism in Fin-de-siècle Marxism: Georgii Plekhanov and the Environmental Basis of Russian History*, „Annals of the Association of American Geographers“, Vol. 82, No. 1, March 1992, p. 3-22.
Idem, *Turner, Soloviov and „Frontier Hypothesis“: The Nationalist Signification of Open Spaces*, „The Journal of Modern History“, Volume 65, No. 3, September 1993, p. 473-511.
Richard Sakwa, *The Putin Paradox*, London, I.B. Tauris, 2020
Angela Stent, *Putins World: Russia against the West and with the Rest*, New York, Twelve, 2019
Alfred J. Rieber, *The Imperial Russian Project. Autocratic Politics, Economic Development, and Social Fragmentation*, Toronto, University of Toronto Press, 2017
Stephen Fortescue, *Russian Politics form Lenin to Putin*, London, Palgrave, 2010
Jeffrey Mankoff, *Russian Foreign Policy: The Return of Great Power Politics*, New York, Rowman&Littlefield, 2009
Bobo Lo, *Russia and the New World Disorder*, London, Chatham House, 2015

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului:

Disciplina a fost elaborata in concordanta cu lucrari relevante din domeniu, publicate in tara si strainatate;

Programa analitică este compatibilă cu cele oferite în universitățile de prestigiu din țară și străinătate;

Unele teme din cadrul cursului cuprind aspecte relevante, ce fac obiectul preocuparilor institutiilor de profil sau al unor conferinte stiintifice internationale, inclusiv dezbateri in cadrul revistelor de circulatie internatională.

10. Evaluare

Tip activitate	10.1.	Criterii de evaluare	10.2.	Metode de evaluare	10.3.	Pondere din nota finală
10.4.	Curs	Buna cunoaștere a principalelor fenomene politice și sociale ruse/sovietice și exprimarea lor în contextul societal respective, precum și cunoașterea bibliografiei recomandate.	Lucrare scrisă		100%	

10.6.	Standard minim de performanță	Parcurgerea celor mai importante titluri din bibliografia obligatorie; cunoașterea și operarea cu conceptele și noțiunile de bază utilizate pe parcursul cursului.		

Semnătura titularului de curs

Semnătura titularului de seminar

Semnătura directorului de departament

